

Manglandi álit

Oddagrein

NÚ øll roknaðu við, at samgongan var í pottinum, hendi tað, sum ikki eigur at henda, nevniliga at flokkar, sum semjast um politikkinn, ikki kunnu semjast um málsoðini og persónarnar. Hóast hetta er hent áður, so er tað einki minni enn skomm, at flokkar ikki kunnu semjast um málsoðini, tá tað er komið so langt sum at samgonguskjal er skrivað og undirskrivað. Hetta er so stóðan í skrivandi lótu, men vit ívast ikki í, at ein ella onnur loysn verður funnin. Eftir okkara tykki ber fólkaflokkurin seg sera margháttliga at. Ti hvussu kann ein flokkur, sum er javnstórur við annan flokk, krevja lógmann, figgjarmálaráðharran og fiskimálaráðharran! Slíkt krav kann sjálvandi vera taktikkur, ti við at krevja ov mikið, kann fólkaflokkurin, tá avtornar, fáa næstan alt hann hevur biðið um. Eftir okkara tykki vil tað vera ein fullkomin falliterklæring, um tjóðveldisflokkurin bakkar og letur fólkaflokkinum bæði figgjar- og fiskivinnumálina. Men vit hava uppliva hetta á øru, tað var tað fólkaflokkurin kom upp í seirastu samgonguna. Tá kravdi hann figgjar- og fiskivinnumálina, og so bangin var Edmund, lógmaður, at hann ofraði partamann sín í Vágum fyri at ganga ultimativa kravi fólkaflokksins á móti.

SPURNINGURIN nú er, um krav fólkaflokksins eisini er umtatt. Tað vilja komandi dagarnir vísa. Helst er talan um taktikk, sum vist á omanfyri. Ti tað er eingin meining í at skipa eitt landsstýri, ið skal fremja so stórar og álvarsliga broytingar, um ikki oddaflokkarnir hava størri álit hvør á øðrum. Tað skilst, at ein partur av fólkaflokkinum, her serliga vinnulívsfólk, sum altið hava valt flokkinn, eru á gosi um, at flokkurin fyr tað fyrsta letur seg draga so langt út á loysingaleið av tjóðveldisflokkinum harafturat ætla at lata tjóðveldisflokkinum fiskivinnumálina ella figgjarmálina.

ER hetta so og hetta er orðin til nýggjasta kravið frá fólkaflokksleiðsluni, so er litið at bygja hesa samgonguna á. Hava fólkafloksmenn ikki álit á einum tjóðveldismanni sum fiskimálaráðharran ella figgjarmálaráðharran, so hava hesir báðir flokkar í veruleikanum einki at samstarva um. Og hvat verri er, at ein samgonga, sum byggir á slíkt misálit innanhýsis, hon kann gerast Føroyum dýr. Tað er neyvan heldur nokur loyna, at kreftirnar í fólkaflokkinum, stóm vilja eina borgarlaga samgongu, har Edmund og Jens eru tilreiðar at lata alt um seg ganga, eru so mikið sterkar, at tær rætt og slætt vilja ikki góðtaka eina samgongu saman við tjóðveldinum. So fyrst at slúka eina samgongu saman við hesum „socialistiska“ erkafiggindanum fyr síðani at skula slúka, at „figgindin“ eisini fær so týðandi málsoðini sum figgjar- ella fiskivinnumál, er ein stórir biti at svolgja hjá tí stóra tigandi skaranum av fólkaflokksfólki, sum inntil sunnudagin, tá Anfinn fór í útvarpið og royndi at sissa fólk, hevur tagt.

EFTIR okkara tykki hevði besti trumfurin á sjálvstýrisleið verið samgonga við javnaðarflokkinum og tess sjálvstýrisslóg. Hóast flokkurin kann lastast fyr, at hann ikki nóg greitt hevur meldað út, hvat hann í smálutum leggur í hesa lóg, so má kortini sigast, at útmeldingin hevur verið greið nokk, nevniliga hon, at Heimastýrisslógin skal avtakast og vit skulu fáa eina heilt nýggja skipan, sum gongur rættliga langt á sjálvstýrisslóg. Tjóðveldisflokkurin telur bert góð 23% av veljarunum. Og tjóðveldisflokkurin veit fullvæl, at føroyingar fara ikki at taka undir við loysing á eini fólkakaftvøðu. Rætta leiðin til loysingina einaferð í næstu öld hevði verið sjálvstýrispolitikkur javnaðarflokksins. Ti slíkum hevði tú kunnað fingið meiriluta fyr við eina fólkakaftvøðu. Tað ringasta, sum kann henda, er, um tað eynast hograkreftunum í fólkaflokkinum at skipa eina superborgarlaga samgongu, har fólkaflokkurin fær buktina og báðar endar. Hetta er nakað, sum javnaðarflokkurin má gera alt fyr at forða. Hvat enn hendur, so fer tíðin at vísa, at tað var skeið at úthýsa einum av vinnarunum á valinum, tí flokkinum, sum yvirhálaði sjálvstýrisslógina í atkvøðum. Hetta fara bæði tjóðveldisflokkur og fólkaflokkur at sanna. Men tá kann verða ovseint. Val verður aftur um fyra ár.

Sosialurin

Viðmerkingar til samgonguskjalið:

Samgonguskjal sum flest onnur

Tað nýggja í samgonguskjalinum er tann fyrsta síðan viðvíkjandi sambandinum millum Føroyar og Danmark. Í portum tykist atlanin vera at hava víttgangandi broytingar, meðan tað aðrastaðni, sum t.d. við frabodanarskyldu hjá danska tjóðbankanum og figgjareftirlitinum, er ikki talan um aðrar broytingar enn sjálvt Edmund Jeensen kundi gingið við til. Tað bætir ikki um ógreiðuna at tað á síðstu síður verður sagt at arbeið verður fyr at vit fáa sjálvstøðugan limaskap í ST. Til tess krevst at vit eru ein stat, og so langt tykist atlanin ikki at vera at fara. Sjálur havi eg annar mælt til, at vit gera meira við tann limaskap í ST sum vit hava saman við Danmark. Eitt stig, sum eg hava mælt til í tinginum, er at vit gjalda okkara part av danska limagjaldinum til ST. Hetta vildi kosta okkum 1/2 mill. Hetta vildi fingið okkum burturúr teirri eyðmjýkingi stóðu, at danir gjalda okkara limagjald, og eisini okkara lutøku á ST aðalfundum.

Tað er neyvan ivi um at tørvur er á, at viðurskiptini millum Føroyar og Danmark verða tikin upp til viðgerðar. Sjálur havi eg nøkur lunduráðsømu stóðu sum javnaðarflokkurin í hesum máli, og so leingi hann kann

vera við kann roknað við at broytingarnar ikki eru ov víttgongdar. Men um atlanirnar á hesum økinum eru realistiskar er ein onnur søga sum bert eftirtíðin kann fara at vísa. Eg minnst sjálvstýrislandsstýrið!

Viðvíkjandi restina av samgonguskjalinum er tað at siga, at tað til forveksling líkast onnur samgonguskjal. Orðingarnar eru sera rúmar, og tað ber als ikki til at siga út frá skjalinum um talan er um høgra- ella vinstravendandi politikk. Í veruleikanum hevur eitt samgonguskjal minni týðning fyr tann dagliga politikkinn enn tey flestu halda. Tað sum hevur avgerandi týðning fyr tey ymsu økini er tann persónur sum umsitur tey. Hetta er serliga galdandi við nýggju stýrisskipanini. Landsstýrismaðurin kemur at taka stóðu til eina ørgrynnu av málum sum als ikki eru nevnd í samgonguskjalinum. Og tá tað t.d. verður sagt, at „ein langtíðarpolitikkur verður orðaður fyr ferðavinnu v.m.“, ja, so kemur alt ann uppá hvør landsstýrismaður ið fær hesa uppgávu.

Tað verður neyvan nokur serlig broyting í tí dagliga politikkinn. Tá á stendur er ikki so stórir munur á flokkunum. Eg havi í farna valskeiði verið skiftivís í

samgongu við javnaðarflokkinn og fólkaflokkinn. Munurin á politikkinn hevur verið litil og eingin. Tann munur sum hevur verið hevur ikki neyðturviliga stávað frá muninum millum flokkar, sum t.d. í málum um skattafrádráttin til fiskimenn. Her segði javnaðarflokkurin seg kunnað hava verið við um skipanin var øðrvís. Men her var munurin ikki stóri enn hann kundi verið í sama flokki.

Tað er eingin ivi um, at í Føroyum noyðast vit at samstarva um vit skulu kunna hóra undan. Hesin tørvur fyr samstarvi er ikki minst á tí politiska økinum. Tí fari eg at loyva mær at geva komandi andstøðu og samgongu eina góð ráð. Fyrst til „una. Atkvøðið fyr nýggja lógmanninum, so vit fyr fyrstu ferð í søguni kunnu fáa ein lógmann sum semja er um. Hervið kann andstøðan leggja upp til eitt samstarv, og kanska eisini ávirkan, sum kann vera øllum føroyingum til gagns.

Og til samgonguna: Fáid alt tingið við í politisku avgerðirnar. Hetta kann gerast við at tit bjóða andstøðuni formanskapin í eina ella fleiri av teimum stóru nevndunum. Hetta verður gjørt sum ein sjálfylgja í danska tjóðtinginum og

Sosialurin hevur heitt á formannin í Føroya Fiskimannafelag og biðið hann gera viðmerkingar til nýggja samgonguskjalið

ásannað verður, at hetta er mennandi fyr fólkastýrið. Sjálur vil eg ynskja eitt gott samstarv við nýggja landsstýrið nú eg fari aftur í Fiskimannafelagið. Og eg vil samstundis nýta høvið til at takka teimum sum eg havi samstarvað við seinastu fyra árin so væl í landsstýrinum sum í lótinginum. Tað hevur nú ikki verið heilt galið kortini!

Óli Jacobsen

Viðmerking til Oddvør Johansen

Tað er altið hugaligt, at borgarin fylgir við og ger viðmerkingar til atlanir býráðsins.

Í opnum brævi í Sosialinum Dimmalætting høvdu tygum fyrst í vikuni nakrar viðmerkingar til atlanina at leggja ringveggin niðan fyr Landsjúkrahúsið.

Tað sýnist tó sum at okkur er missskilt - tað er ikki Argir, sum er nakar trupulleiki. Argjafólk sleppa sum er eftir Dr. Dahlsgrøta - og um nokur ár eftir tí nýggja vegnum, sum skal gerast og bindast í ringveggin uttan fyr nýggja kirkjugarðin.

Trupulleikin er, at ferðslan yvirhøvur veksur alsamt, og at veganeitið tó má útbyggjast. J. C. Svabosgøta,

sum er ein av høvuðsvegnum í býnum og í veruleikanum ein partur av ringvegnum, liggur í dag tvørtur í gjøgnum landsjúkrahúsið. Tað duga allir partar at siggja, at hetta er ikki heppið.

Men um ongin onnur loysn verður funnin, gerst einki annað enn at útbyggja hana, har hon er - sjálvt um hetta helst ein meira fer at byta sjúkrahúsókið í tvey.

Haraftrat er at siga, at hetta uppskotið eisini hevur verið frammi fyrr, og at hesin vegur verður ivaleysa brattur til at kunna loysa sína høvuðsuppgávu, sum er at vera ein partur av høvuðsvegakerfinum - ringvegnum - sum samanbindir

eystara og vestara havnaðki.

Tá »spøkilsíð«, tygum nevna, var frammi fyrstu ferð, var Sverri Dahl, fyrrverandi landsantikvarur, festari í Sandagerði. Tí var sjálvandi fyrst og fremst samráðst við hann, tí festið skuldi lata øki til vegagerðina.

Hann skilti stóðuna, sum hevði tikið seg upp, og í brævi til Tórshavnar býráð, dagfest 25. mars 1987, góðtekur hann, eftir at hava sæð tað modellíð, sum framvegis er at siggja í býráðshúsinum, at vegurin varð gjørdur.

Tað er tí eitt sindur lógið, at onnur, sum einki hava við festið at gera, skulu vera so hart móti hesari loysnini, tí

sum Sverri Dahl eisini viðmerkti, tað fer ikki munandi burtur av tí friðaða økinum.

Við hesari loysnini verður landsjúkrahúsókið í einum tí fá verður J. C. Svabosgøta bert ein lokalvegur inn á, til tað ferðsluna, sum hevur ørindi á sjúkrahúsinum.

Talan er sostatt als ikki um nakað »spøkilsíð«, men um eina skilgøða vegaloysn, sum vegateknisk er í lagi. Ein loysn, sum ger sjúkrahúsókið meira samanhangið og friðarligt, og ein loysn, sum ikki tekur munandi burtur av friðaða býnum í Sandagerði.

Vinarliga
Leivur Hansen
borgarstjóri